

Käyttäjä maksaa ilmaisen sovelluksen tiedoillaan

Maksuttoman verkkopalvelun hinta on yksityisyydensuojan heikkeneminen.

Arjen avuksi

Sarjassa annetaan vinkkejä jokapäiväiseen elämään.

lida Ahonen

Kuluttajan kannattaa olla huolellinen etenkin ilmaisia mobiilisovelluksia ladatessaan. Ennen sovelluksen asentamista saa useimmiten teensä pitkän listan sovelluksen vaatimista oikeuksista.

Oikeuksia voivat olla esimerkiksi puhelimen kameran tai yhteys- ja tekstiviestitietojen käyttäminen.

Monet verkkopalvelut ja sovellukset varaavat käyttöoikeuden myös käyttäjien lataamaan sisältöön, huomauttaa F-Securen tietosuoja-asiantuntija Erkki Mustonen.

Jos sovelluksia haluaa käyttää, kuluttajalla ei ole muuta vaihtoehtoa kuin hyväksyä ehdot ja antaa oikeudet. Järkeä voi kuitenkin käyttää.

Jos laskinsovellus haluaa käyttää puhelimen kuva- tai yhteystietoja, kannattaa miettiä kaksi kertaa. Jos et näe yhteyttä sovelluksen käyttötarkoituksen ja sen vaatimien tietojen kanssa, älä lataa sitä, ohjeistaa Kuopion kansalaisopiston tietotekniikkaopettaja Jukka Orden.

Kuluttajien huojennukseksi useimmat palveluiden ja sovellusten kehittäjät ovat rehellisesti liikkeellä.

– Massiivisilla käyttöehdoilla yritykset suojelevat omia oikeuksiaan, jotta ohjelmien väärinkäyttäjät saadaan vastuuseen, Orden sanoo.

Kuluttajan kannattaa silti lukea ehdot.

– Se on omien oikeuksien suo-

jelemista. Jos ehdot jäävät lukematta, käyttäjällä ei ole eväitä puntaroida, onko palveluun rekisteröitymisestä ja tietojen luovuttamisesta hyötyä vai haittaa, Erkki Mustonen toteaa.

Parhaassa tapauksessa rekisteröitymistä ei voi tehdä loppuun avaamatta käyttöehtodokumenttia, selaamatta sitä läpi ja hyväksymättä ehtoja dokumentin lopussa.

Mustosen mielestä olisi eettisesti hyvä, jos jokainen ohjelma toimisi näin.

Yksityisyyden menettäminen hyväksytään nykyään helpommin kuin vielä muutama vuosi sitten. Ymmärrys käyttöehtojen luonteesta ei kuitenkaan ole kasvanut.

– Tieto siitä, mihin ehdoissa sitoudutaan, jää ohueksi. Käyttäjän verkkopalveluissa antamia ja

käytettäviä tietoja voidaan käyttää melkein mihin tarkoitukseen vain, kunhan se mainitaan ehdoissa. Näin yritys pesee käteensä vastuusta, Mustonen sanoo.

Suomenkielisissä pienissä palveluissa käyttöehdoista on kohtalaisen helppo saada selvää. Suurissa verkkopalveluissa tilanne on toinen.

– Edessä on yleensä 20-sivulinen, vaikeaselkoinen nivaska. Käytäntö turruttaa ihmiset niin, että ehdot jätetään lukematta, koska ne on kuitenkin hyväksyttävä, Jukka Orden sanoo.

Käyttäjien tietoja käytetään pääosin markkinointitarkoituksiin. Käyttäjää on yritykselle sitä arvokkaampi, mitä enemmän hänestä on saatavilla tietoja, joiden avulla mainostajat voivat kohdentaa hänelle mainoksia.

Apua käyttöehtojen tulkitsemiseen voi saada esimerkiksi kansalaisopistojen kursseilta.

Pelkkiin käyttöehtoihin keskittyviä kursseja ei ainakaan Kuopion kansalaisopistossa ole, mutta tietoturvaa ja yksityisyydensuojaa käydään läpi tietotekniikan kursseilla.

”Tieto siitä, mihin ehdoissa sitoutuu, jää monilla ohueksi.

Erkki Mustonen

VINKIT

Muista ainakin nämä

■ Tarkista käyttöehdoista, mikä valtion lakien mukaan ohjelman tai palvelun kehittäjä toimii. Oikeudessa toimitaan näiden lakien mukaan.

■ Ehdoissa tulee lukea, mitä tietojasi ohjelma ja sen takana oleva yritys saa käyttää, mihin tarkoitukseen, ja mille kolmansille osapuolille tietoja luovutetaan.

■ Tarkista, jäävätkö tietosi tai

palveluun lataamasi sisältö yrityksen käyttöön, vaikka poistaisit käyttäjiltäsi.

■ Mitä vähemmän tietoja annat itsestäsi, sen parempi.

■ Ammatillinen profiilisi on vähintään yhtä kiinnostava kuin yksityinen. Ehdot kannattaa lukea myös LinkedInin tapaisissa ammatillisissa verkkopalveluissa.

PIRITA MAHJUKO

Kuopion kansalaisopiston tietotekniikan opettaja Jukka Orden on iloinen siitä, että suomalaiset ovat pikkuhiljaa kiinnostuneet verkkopalveluiden käyttöehdoista enemmän kuin ennen.